

УДК 338.43:339.1(477)

О. Т. Прокопчук,д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів,
банківської справи та страхування, Уманський національний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7405-2469>**С. Ю. Соколюк,**д. е. н., професор, завідувач кафедри підприємництва
та бізнес-технологій, Уманський національний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0362-7493>**Є. М. Комісаренко,**к. е. н., доцент, доцент кафедри підприємництва
та бізнес-технологій, Уманський національний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-3302-4707>**Д. О. Мельниченко,**к. е. н., викладач-стажист кафедри підприємництва
та бізнес-технологій, Уманський національний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0793-9507>

DOI: 10.32702/2306-6792.2026.5.33

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ АГРОТРЕЙДИНГУ В УКРАЇНІ

O. Prokopchuk,

Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of the Department of Finance,
Banking and Insurance, Uman National University

S. Sokoliuk,

Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of the Department of
Entrepreneurship and Business Technologies, Uman National University

Ye. Komisarenko,

PhD in Economics, Associate Professor,

Associate Professor of the Department of Entrepreneurship and Business Technologies, Uman National University

D. Melnychenko,

PhD in Economics, Trainee lecturer of the Department of Entrepreneurship
and Business Technologies, Uman National University

ORGANISATIONAL AND INNOVATIVE MECHANISMS FOR IMPROVING THE EFFICIENCY OF AGRITRADING IN UKRAINE

У статті досліджено організаційні та інноваційні механізми підвищення ефективності агротрейдингу в Україні в умовах трансформації аграрного сектору, цифровізації ринків та посилення нестабільності зовнішнього економічного середовища. Обґрунтовано, що агротрейдинг виступає ключовим елементом функціонування аграрної економіки, забезпечуючи ефективний рух продукції, формування експортних потоків і інтеграцію національного аграрного виробництва у глобальні ланцюги створення вартості. Встановлено, що сучасний розвиток агротрейдингової діяльності характеризується зростанням логістичних ризиків, ускладненням торговельно-збутових процесів та необхідністю адаптації управлінських моделей до динамічних ринкових змін.

Доведено, що підвищення ефективності аготрейдингу значною мірою залежить від рівня організаційної координації між виробниками, трейдерами, логістичними операторами та іншими учасниками аграрного ринку, а також від оптимізації управлінських структур і розвитку партнерських форм взаємодії. Раціоналізація бізнес-процесів і вдосконалення управління ланцюгами постачання сприяють зниженню трансакційних витрат, підвищенню прозорості торговельних операцій і прискоренню укладання контрактів. Узагальнено, що в умовах зовнішніх шоків та часткової дестабілізації експортної інфраструктури організаційні й інноваційні механізми набувають стратегічного значення для забезпечення адаптивності та економічної стійкості аготрейдингової діяльності.

Визначено, що інноваційна складова розвитку аготрейдингу пов'язана з впровадженням цифрових торговельних платформ, інформаційних систем управління логістикою, аналітичних інструментів прогнозування та сучасних підходів до ризик-менеджменту. Їх використання забезпечує підвищення оперативності управлінських рішень, оптимізацію логістичних маршрутів і стабілізацію торговельно-збутових процесів. Обґрунтовано, що синергія організаційних і інноваційних механізмів формує основу підвищення конкурентоспроможності аготрейдингових компаній, диверсифікації ринків збуту та зміцнення експортного потенціалу аграрного сектору. Практична значущість результатів полягає у можливості їх використання для вдосконалення системи управління аготрейдинговими компаніями та формування державної політики розвитку аграрного ринку, експортної інфраструктури й інтеграції України у глобальні аграрні ринки.

The article examines organizational and innovative mechanisms for improving the efficiency of agricultural trade in Ukraine in the context of the transformation of the agricultural sector, the digitalization of markets, and the increasing instability of the external economic environment. It is argued that agricultural trade is a key element in the functioning of the agricultural economy, ensuring the efficient movement of products, the formation of export flows, and the integration of national agricultural production into global value chains. It has been established that the current development of agricultural trading is characterized by an increase in logistical risks, the complication of trade and distribution processes, and the need to adapt management models to dynamic market changes.

It has been proven that improving the efficiency of agricultural trade largely depends on the level of organizational coordination between producers, traders, logistics operators, and other participants in the agricultural market, as well as on the optimization of management structures and the development of partnership forms of interaction. Rationalization of business processes and improvement of supply chain management contribute to reducing transaction costs, increasing the transparency of trade operations, and accelerating the conclusion of contracts. In summary, in the context of external shocks and partial destabilization of the export infrastructure, organizational and innovative mechanisms are of strategic importance for ensuring the adaptability and economic sustainability of agricultural trading activities.

It has been determined that the innovative component of agri-trade development is linked to the introduction of digital trading platforms, logistics management information systems, analytical forecasting tools, and modern approaches to risk management. Their use ensures faster management decisions, optimization of logistics routes, and stabilization of trade and distribution processes. It has been substantiated that the synergy of organizational and innovative mechanisms forms the basis for increasing the competitiveness of agri-trading companies, diversifying sales markets, and strengthening the export potential of the agricultural sector. The practical significance of the results lies in the possibility of using them to improve the management system of agro-trading companies and to shape state policy for the development of the agricultural market, export infrastructure, and Ukraine's integration into global agricultural markets.

Ключові слова: аготрейдинг, аграрний сектор, інновації, організаційні механізми, ефективність, логістика, Україна.

Key words: agritrading, agricultural sector, innovations, organizational mechanisms, efficiency, logistics, Ukraine.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Аготрейдинг є важливою складовою аграрного сектору України, що забезпечує реалізацію сільськогосподарської продукції, формування експортних доходів та інтеграцію національної економіки у світові аграрні ринки. В умовах структурних трансформацій економіки, воєнної агресії, порушення логістичних маршрутів, зростання волатильності цін на аграрну продукцію та посилення глобальної конкуренції загострюється проблема підвищення ефективності аготрейдингової діяльності. За цих умов особливої актуальності набуває дослідження організа-

ційних та інноваційних механізмів функціонування аготрейдингу, спрямованих на оптимізацію торговельно-логістичних процесів, зниження трансакційних витрат та мінімізацію ризиків. Вирішення зазначених проблем безпосередньо пов'язане з такими важливими практичними завданнями, як забезпечення стабільності аграрного ринку, підвищення конкурентоспроможності аграрного бізнесу та зростання експортного потенціалу України.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питання розвитку аготрейдингу, формування аграрних ринків, управління логістичними ланцюгами та впровадження інноваційних

технологій широко висвітлюються у працях вітчизняних і зарубіжних учених. Значний науковий інтерес до проблем розвитку агротрейдингу, трансформації аграрних ринків та підвищення ефективності торговельно-логістичних процесів відображено у працях О. М. Яценко (2022) [8], О. М. Яценко, Ю. С. Завадська, (2024) [9], О. Яценко, (2024) [10], у яких обґрунтовано сучасний концептуальний формат агротрейдингу, визначено його структурні елементи та здійснено систематизацію складових логістичної системи в умовах трансформації міжнародної торгівлі. У зазначених дослідженнях акцентовано увагу на інтеграції України до глобальних аграрних ринків, розвитку органічного сегмента та підвищенні конкурентоспроможності національних експортерів.

Організаційні та інноваційні аспекти розвитку агротрейдингу розглянуто у працях О. Т. Прокопчук, С. Ю. Соколюка, (2025) [6], С. Ю. Соколюка, О. Т. Прокопчук, М. А. Коротеєва та ін., (2025) [5], де визначено роль агротрейдингу у формуванні сучасної моделі торговельної діяльності України, обґрунтовано необхідність цифровізації бізнес-процесів, розвитку інноваційних форм торговельного підприємництва та модернізації логістичної інфраструктури.

Проблеми цифрової трансформації торговельної діяльності та впровадження електронної комерції досліджуються у працях С. Ю. Соколюка, О. Т. Прокопчук, (2025) [7], О. Т. Прокопчук, (2023) [4], у яких доведено, що використання цифрових платформ, автоматизованих систем управління та електронних сервісів сприяє зниженню трансакційних витрат, підвищенню прозорості ринку та розширенню експортних можливостей аграрних підприємств. Вагомий науковий доробок щодо страхового забезпечення аграрного сектору представлено у працях О. Д. Вовчак, О. Я. Романишина, (2022) [1], В. О. Клименка, (2023) [2], О. О. Непочатенко, О. Т. Прокопчук, М. І. Мальованого, (2024) [3], де обґрунтовано роль агрострахування як інструменту мінімізації ризиків, підвищення фінансової стійкості суб'єктів господарювання та забезпечення продовольчої безпеки держави в умовах зростання воєнних і економічних загроз.

Водночас у більшості наукових праць увага зосереджена на окремих складових агротрейдингу — логістичних, торговельних, цифрових або страхових — без їх інтеграції у комплексну систему організаційно-інноваційного управління агротрейдинговою діяльністю. Це зумовлює необхідність подальшого наукового об-

ґрунтування цілісного підходу до підвищення ефективності агротрейдингу в умовах трансформації логістичних ланцюгів та цифровізації аграрного ринку України.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою даного дослідження є обґрунтування організаційних та інноваційних механізмів підвищення ефективності агротрейдингу в Україні. Для досягнення поставленої мети в статті передбачається вирішення таких завдань: аналіз сучасного стану агротрейдингу в Україні; визначення ключових організаційних чинників, що впливають на ефективність агротрейдингової діяльності; дослідження ролі інноваційних технологій у вдосконаленні торговельно-логістичних процесів; обґрунтування напрямів підвищення конкурентоспроможності агротрейдингових компаній.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Ефективність агротрейдингу значною мірою визначається організацією взаємодії між учасниками аграрного ринку, рівнем розвитку логістичної інфраструктури та ступенем впровадження інноваційних технологій у торговельно-збутові процеси. Проведений аналіз показує, що в сучасних умовах агротрейдинг в Україні функціонує в середовищі підвищеної невизначеності, що обумовлено нестабільністю логістичних маршрутів, коливаннями світових цін, валютними ризиками та обмеженнями експортної інфраструктури. За таких умов традиційні підходи до організації агротрейдингової діяльності виявляються недостатньо ефективними та потребують модернізації.

Особливий вплив на функціонування агротрейдингу в Україні мала повномасштабна збройна агресія РФ проти України, яка з 2022 року призвела до суттєвих порушень логістичної інфраструктури, блокування морських портів, зростання транспортних витрат та підвищення рівня ризиків зовнішньоекономічної діяльності. За цих умов ефективність агротрейдингових операцій значною мірою почала залежати від здатності суб'єктів ринку швидко адаптувати організаційні структури, диверсифікувати логістичні маршрути та впроваджувати інноваційні управлінські рішення.

Одним із ключових організаційних механізмів підвищення ефективності агротрейдингу є оптимізація структури управління агротрейдинговими компаніями та вдосконалення координації між виробниками, трейдерами, логістичними операторами та фінансовими установами. Раціональ-

Таблиця 1. Комплексні механізми підвищення ефективності агротрейдингу в Україні

Категорія механізмів	Механізм	Основні напрями	Очікуваний ефект
Організаційні	Системна організація	Впровадження інтегрованих структурних моделей трейдингу	Оптимізація процесів, стандартизація операцій
	Управління логістикою	Оптимізація маршрутів, модернізація терміналів і елеваторів	Зниження витрат, скорочення часу доставки
	Інтеграція підприємств	Взаємодія між виробниками, трейдерами та фінансовими партнерами	Стабільність поставок, доступ до ресурсів і ринків
Інноваційні	Цифровізація	Використання ERP, CRM, систем управління запасами	Підвищення прозорості, оперативність управлінських рішень
	AgroTech інновації	IoT, ШІ, автономні системи, цифровий моніторинг	Автоматизація, точне прогнозування, підвищення продуктивності
	Моніторинг ефективності	Оцінка результатів інноваційних рішень, аналіз ризиків	Адаптація стратегій, оптимізація витрат
Інституційні та державні	Регулювання та правове середовище	Спрощення процедур, захист національного виробника	Стабільність ринку, підтримка експорту
	Підтримка інновацій	Гранти, технологічні парки, стимули R&D	Розвиток інновацій, зростання доданої вартості продукції
	Інтеграція в міжнародні ланцюги	Партнерства, кооперація, експорт	Розширення ринків збуту, підвищення конкурентоспроможності

Джерело: авторська розробка.

на організація бізнес-процесів дозволяє зменшити трансакційні витрати, скоротити часові затрати на укладання угод та підвищити прозорість торговельних операцій. Особливого значення набуває розвиток партнерських відносин і коопераційних форм взаємодії, що сприяє підвищенню стійкості агротрейдингових ланцюгів.

Важливу роль у підвищенні ефективності агротрейдингу відіграють інноваційні механізми, насамперед цифровізація торговельних і логістичних процесів. Впровадження електронних торговельних платформ, систем управління ланцюгами постачання, цифрових інструментів моніторингу запасів і транспортування продукції забезпечує оперативний обмін інформацією між

учасниками ринку та сприяє прийняттю більш обґрунтованих управлінських рішень. Застосування інноваційних інформаційних технологій дозволяє знизити інформаційну асиметрію та підвищити рівень довіри між контрагентами.

Як відображено в табл. 1, комплексні механізми підвищення ефективності агротрейдингу в Україні охоплюють організаційні, інноваційні та інституційні напрями, що забезпечують оптимізацію процесів, цифровізацію та інтеграцію на внутрішніх і міжнародних ринках.

Комплексний підхід до організації агротрейдингу, представлений у табл. 1, дозволяє поєднати управлінські, інноваційні та інституційні заходи для підвищення ефективності аграрних ланцюгів. Застосування цих механізмів сприяє:

- оптимізації процесів та логістичних маршрутів;
- впровадженню сучасних цифрових рішень і AgroTech технологій;
- підвищенню конкурентоспроможності українських агротрейдерів на внутрішніх та зовнішніх ринках.

Таким чином, табл. 1 відображає структурований методичний підхід, що може бути використаний як практичний інструмент для удосконалення агротрейдингових систем в Україні.

Табл. 1 деталізує складові цих механізмів, їх напрями та очікувані ефекти, що дозволяє використовувати запропоновану структуру як основу для практичного впровадження.

Як показано на рис. 1, організаційні, інноваційні та інституційні механізми взаємодіють між собою, формуючи ефективну систему управління агротрейдинговою діяльністю.

Рис. 1. Структура механізмів підвищення ефективності агротрейдингу в Україні

Джерело: авторська розробка.

Отже, рис. 1 відображає взаємозв'язок трьох основних категорій механізмів підвищення ефективності агротрейдингу: організаційних, інноваційних та інституційних (державних). Організаційні механізми забезпечують оптимізацію управлінських і логістичних процесів, інноваційні — цифровізацію, автоматизацію та підвищення продуктивності, інституційні — створення сприятливого правового середовища, підтримку інновацій та інтеграцію у міжнародні ланцюги. Використання комплексного підходу дозволяє підвищити конкурентоспроможність агротрейдингових компаній та ефективність аграрних ланцюгів в Україні.

Окрему увагу в дослідженні приділено інноваційним підходам до управління ризиками в агротрейдингу. Використання сучасних фінансових інструментів хеджування, аналітичних моделей прогнозування цінових коливань та ризик-менеджменту сприяє зменшенню впливу несприятливих зовнішніх факторів на результати діяльності агротрейдингових компаній. Це, у свою чергу, підвищує стабільність доходів та інвестиційну привабливість аграрного бізнесу.

Результати дослідження свідчать, що поєднання організаційних і інноваційних механізмів створює синергійний ефект, який проявляється у підвищенні ефективності агротрейдингу, зростанні конкурентоспроможності вітчизняних аграрних компаній та розширенні їх доступу до міжнародних ринків. Запропоновані підходи можуть бути використані як на рівні окремих суб'єктів агротрейдингу, так і при формуванні державної політики розвитку аграрного сектору та експортної інфраструктури України.

Як свідчать дані, наведені рис. 2, у 2023—2024 рр. спостерігається поступове відновлення агротрейдингової діяльності, що є результатом впровадження організаційних та інноваційних механізмів оптимізації логістики і торговельно-збутових процесів.

Дані, наведені в табл. 2, демонструють скорочення обсягів агротрейдингу та ек-

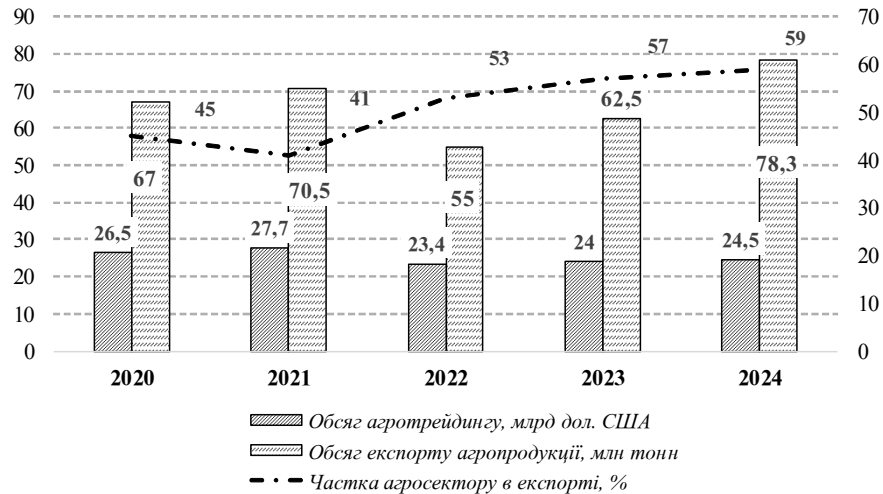

Рис. 2. Динаміка ключових показників агротрейдингу в Україні у 2020—2024 рр.

Джерело: узагальнено за даними Державної служби статистики України, аналітичних звітів міжнародних організацій та консалтингових компаній; власні розрахунки авторів.

спорту у 2022 році внаслідок порушення логістичних ланцюгів, спричинених повномасштабною збройною агресією РФ проти України, а також поступове відновлення показників у 2023—2024 рр. в результаті адаптації аграрного бізнесу до воєнних умов. Скорочення середнього часу доставки у 2024 році свідчить про адаптацію логістичних і організаційних механізмів агротрейдингової діяльності.

Отримані кількісні результати підтверджують, що впровадження комплексних організаційних та інноваційних механізмів дозволяє не лише компенсувати негативний вплив зовнішніх шоків, але й сформувати умови для підвищення ефективності агротрейдингу в середньостроковій перспективі.

Дані рис. 3 свідчать про зростання інвестицій у логістичну інфраструктуру та цифрові

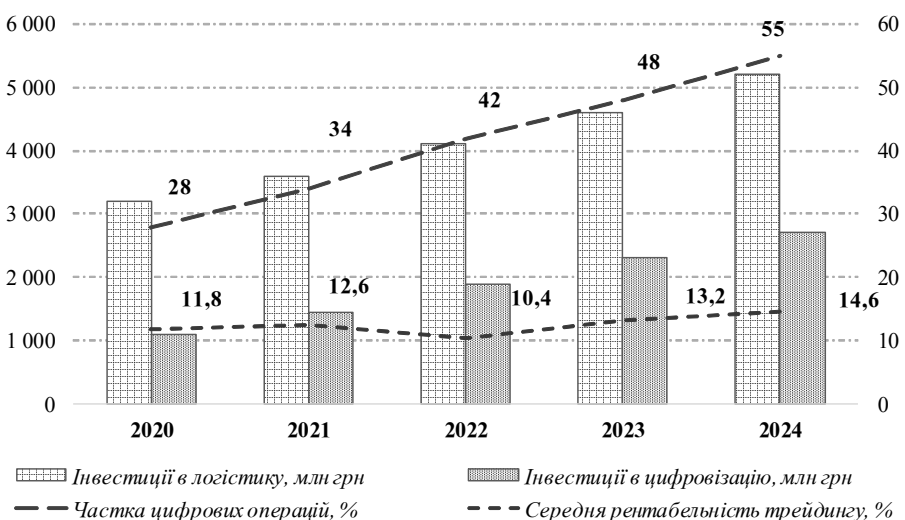

Рис. 3. Інвестиції в організаційні та інноваційні механізми агротрейдингу в Україні, 2020—2024 рр.

Джерело: узагальнено за даними Державної служби статистики України, аналітичних звітів міжнародних організацій та консалтингових компаній; власні розрахунки авторів.

технології агротрейдингу, особливо у 2023—2024 рр. Підвищення частки цифрових операцій корелює зі зростанням рентабельності агротрейдингової діяльності, що підтверджує ефективність інноваційних механізмів управління.

В умовах воєнного стану інноваційні механізми агротрейдингу набули не лише інструментального, але й компенсаторного характеру, забезпечуючи мінімізацію втрат, оперативне перепланування поставок та підвищення стійкості аграрних ланцюгів створення вартості.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

У статті досліджено організаційні та інноваційні механізми підвищення ефективності агротрейдингу в Україні в умовах трансформації аграрного сектору та зростання впливу зовнішніх економічних чинників. Встановлено, що сучасний агротрейдинг функціонує в середовищі підвищеної невизначеності, що зумовлює необхідність удосконалення системи управління торговельно-збутовими та логістичними процесами.

Доведено, що в умовах повномасштабної збройної агресії РФ проти України організаційні та інноваційні механізми агротрейдингу виконують ключову роль у забезпеченні адаптивності, економічної стійкості та збереженні експортного потенціалу аграрного сектору. За результатами дослідження визначено, що ключовими організаційними чинниками підвищення ефективності агротрейдингу є оптимізація управлінських структур, розвиток коопераційних та партнерських форм взаємодії між учасниками аграрного ринку, а також удосконалення координації між виробниками, трейдерами та логістичними операторами. Доведено, що раціональна організація бізнес-процесів сприяє зниженню транзакційних витрат, підвищенню прозорості торговельних операцій та скороченню часу укладання угод.

Обґрунтовано, що впровадження інноваційних механізмів, зокрема цифрових торговельних платформ, інформаційних систем управління ланцюгами постачання та сучасних інструментів управління ризиками, забезпечує підвищення адаптивності агротрейдингових компаній до змін ринкового середовища. Поєднання організаційних і інноваційних підходів формує синергійний ефект, що проявляється у зростанні конкурентоспроможності суб'єктів агротрейдингу та розширенні їх присутності на міжнародних аграрних ринках.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості їх використання агротрейдинговими компаніями при вдосконаленні системи управління, а також органами держав-

ної влади при формуванні політики розвитку аграрного ринку та експортної інфраструктури України.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з поглибленим аналізом економічної ефективності окремих інноваційних інструментів агротрейдингу, розробкою кількісних моделей оцінювання впливу цифровізації на результати торговельної діяльності, а також дослідженням можливостей інтеграції українського агротрейдингу у глобальні ланцюги створення вартості з урахуванням сучасних геоекономічних викликів.

Література:

1. Вовчак О. Д., Романишин О. Я. Агрострахування як елемент продовольчої безпеки держави. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2022. Вип. 43. С. 93—98. DOI: 10.32782/2413-9971/2022-43-16.
2. Клименко В. О. Тенденції розвитку аграрного страхування в Україні. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. Випуск 103. Частина 2. 2023. С. 140—153. DOI: 10.32782/2415-8240-2023-103-2-140-153.
3. Непочатенко О. О., Прокопчук О. Т., Мальований М. І. Розвиток страхового ринку України в контексті сучасних викликів. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань: Видавець "Соцінський М. М.", 2024. Випуск 105, Ч. 2: Економічні науки, С. 7—16. DOI: 10.32782/2415-8240-2024-105-2-7-16.
4. Прокопчук О. Т. Особливості цифровізації страхового бізнесу в Україні. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань: Видавець "Соцінський М. М.", 2023. Випуск 103, Ч. 2: Економічні науки, С. 6-16. DOI: 10.32782/2415-8240-2023-103-2-6-16.
5. Соколюк С. Ю., Прокопчук О. Т., Коротеєв М. А., Жарун О. В., Ролінський О. В. Інноваційні підходи до розвитку торговельного підприємництва в агробізнесі. Збірник наукових праць Уманського національного університету. 2025. Випуск 106. Частина 2, С. 277—291. DOI: 10.32782/2415-8240-2025-106-2-277-291.
6. Прокопчук О. Т., Соколюк С. Ю. Роль агротрейдингу у формуванні сучасної моделі торговельної діяльності України. Збірник наукових праць Уманського національного університету. 2025. Випуск 107, Частина 2: Економічні

науки. С. 216—227. DOI: 10.32782/2415-8240-2025-107-2-216-227.

7. Соколюк С. Ю., Прокопчук О. Т. Електронна комерція як драйвер трансформації традиційної торгівлі. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. 2025. Випуск 107, Частина 2: Економічні науки. С. 111—119. DOI: 10.32782/2415-8240-2025-107-2-111-119.

8. Яценко О. М. Сучасний концептуальний формат агротрейдингу. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2022. № 4. С. 358—363. DOI:10.36887/2415 8453 2022 4 55.

9. Яценко О. М., Завадська Ю. С., Яценко О. М. Агротрейдинг на глобальному ринку органічної продукції та перспективи для України. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Економіка і менеджмент. 2024. Вип. 2 (98). С. 20—27. DOI:10.32782/bsnau.2024.2.4.

10. Яценко О., Яценко О. (2024). Таксономія складових елементів логістичної системи агротрейдингу в умовах трансформації міжнародної торгівлі. Економічний простір, 2024. (191). С. 74—80. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/191-14>.

References:

1. Vovchak, O.D. and Romanyshyn, O.Ya. (2022), "Agricultural insurance as an element of the state's food security", *Naukovyj visnyk Uzhhorods'koho natsional'noho universytetu*. Serii: Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo, vol. 43, pp. 93—98. DOI: 10.32782/2413-9971/2022-43-16.

2. Klymenko, V.O. (2023), "Trends in the development of agricultural insurance in Ukraine", *Zbirnyk naukovykh prats Umanskoho natsionalnoho universytetu sadivnytstva*, vol. 103, no. 2, pp. 140—153. DOI: 10.32782/2415-8240-2023-103-2-140-153.

3. Nepochatenko, O.O., Prokopchuk, O.T. and Mal'ovanyj, M.I. (2024), "Development of the Ukrainian insurance market in the context of modern challenges", *Zbirnyk naukovykh prats Umans'koho natsional'noho universytetu sadivnytstva: Ekonomichni nauky*, vol. 105, no. 2, pp. 7—16. DOI: 10.32782/2415-8240-2024-105-2-7-16.

4. Prokopchuk, O. (2023), "Features of insurance business digitalization in Ukraine", *Zbirnyk naukovykh prats Umans'koho natsional'noho universytetu sadivnytstva: Ekonomichni nauky*, vol. 2(103), pp. 6-16. DOI: 10.32782/2415-8240-2023-103-2-6-16.

5. Sokoliuk, S. Yu., Prokopchuk, O. T., Korotieiev, M. A., Zharun, O. V. and Rolins'kyj, O. V. (2025), "Innovative approaches to the development of trade entrepreneurship in agribusiness", *Zbirnyk naukovykh prats Umans'koho natsio-*

nal'noho universytetu, vol. 106, no. 2, S. 277—291. DOI:10.32782/2415-8240-2025-106-2-277-291.

6. Prokopchuk, O. T. and Sokoliuk, S. Yu. (2025), "The role of agri-trading in the formation of the modern model of trade activity in Ukraine", *Zbirnyk naukovykh prats Umans'koho natsional'noho universytetu. Ekonomichni nauky*, vol. 107, no. 2: S. 216—227. DOI: 10.32782/2415-8240-2025-107-2-216-227.

7. Sokoliuk, S. Yu. and Prokopchuk, O. T. (2025), "E-commerce as a driver of the transformation of traditional trade", *Zbirnyk naukovykh prats Umans'koho natsional'noho universytetu sadivnytstva, Ekonomichni nauky*, vol. 107, no. 2: S. 111—119. DOI: 10.32782/2415-8240-2025-107-2-111-119.

8. Yatsenko, O. M. (2022), "Modern conceptual format of agri-trading", *Ukrains'kyj zhurnal prykladnoi ekonomiky ta tekhniky*, vol. 4, pp. 358—363. DOI:10.36887/2415 8453 2022 4 55.

9. Yatsenko, O. M., Zavads'ka, Yu. S. and Yatsenko, O. M. (2024), "Agrotrading in the global organic market and prospects for Ukraine", *Visnyk Sums'koho natsional'noho ahrarnoho universytetu. Serii: Ekonomika i menedzhment*, vol. 2 (98), pp. 20—27. DOI:10.32782/bsnau.2024.2.4.

10. Yatsenko, O. and Yatsenko, O. (2024). (2024), "Taxonomy of the components of the logistics system of agrotrading in the context of the transformation of international trade", *Ekonomichnyj prostir*, vol. (191), pp. 74—80. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/191-14>.

Отримано редакцією журналу / Received: 21.02.26

Прорецензовано / Revised: 02.03.26

Схвалено до друку / Accepted: 10.03.26

<https://nayka.com.ua>

Електронне фахове видання

Ефективна
ЕКОНОМІКА

Виходить 12 разів на рік

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292

e-mail: economy_2008@ukr.net

 viber: +38 050 3820663